

RAPORT Z EWALUACJI PROBLEMOWEJ: Efekty

Szkoła Podstawowa Specjalna
Wołomin

Mazowiecki Kurator Oświaty
Kuratorium Oświaty w Warszawie

Przebieg ewaluacji:

Prezentowany raport jest rezultatem ewaluacji zewnętrznej przeprowadzonej w szkole (lub placówce) przez wizytatorów do spraw ewaluacji. Raport z ewaluacji problemowej dotyczy jednego z przedstawionych poniżej obszarów.

Ewaluacja polega na zbieraniu i analizowaniu informacji:

- o efektach działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej oraz innej działalności statutowej szkoły lub placówki (na podstawie danych informujących o wynikach pracy szkoły (lub placówki) odzwierciedlonych w umiejętnościach, zachowaniach, postawach, działaniach uczniów i w osiągniętych przez nich rezultatach na różnego rodzaju testach, egzaminach),
- o procesach zachodzących w szkole lub placówce (na podstawie danych, które informują o procesach i działaniach zachodzących i podejmowanych w szkole (lub placówce), a decydujących o sposobie funkcjonowania, charakterze szkoły (lub placówki) i przede wszystkim prowadzących do pożądaných efektów),
- o funkcjonowaniu szkoły lub placówki w środowisku lokalnym, w szczególności w zakresie współpracy z rodzicami uczniów (na podstawie danych informujących o sposobie współpracy ze środowiskiem i funkcjonowaniu w środowisku oraz wykorzystaniu tych zasobów w procesie nauczania i uczenia się),
- o zarządzaniu szkołą lub placówką (na podstawie danych informujących o sposobach zarządzania decydujących o jakości działań podejmowanych w szkole lub placówce).

Ewaluacja ma na celu zebranie informacji i ustalenie poziomu spełniania przez szkołę lub placówkę wymagań zawartych w załączniku do Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 października 2009 r. w sprawie nadzoru pedagogicznego.

Szkoła lub placówka może spełniać te wymagania na pięciu poziomach:

- Poziom E - oznaczający niski stopień wypełniania wymagania przez szkołę lub placówkę.
- Poziom D - oznaczający podstawowy stopień wypełniania wymagania przez szkołę lub placówkę.
- Poziom C - oznaczający średni stopień wypełniania wymagania przez szkołę lub placówkę.
- Poziom B - oznaczający wysoki stopień wypełniania wymagania przez szkołę lub placówkę.
- Poziom A - oznaczający bardzo wysoki stopień wypełniania wymagania przez szkołę lub placówkę.

Opis metodologii:

Badanie zostało zrealizowane w dniach 24-04-2012 - 08-05-2012 przez zespół wizytatorów ds. ewaluacji, w skład którego weszli Grażyna Wojszczyk, Barbara Lewandowska.

W trakcie ewaluacji w placówce zbierano informacje pochodzące z wielu źródeł - dyrektora, uczących w szkole nauczycieli, innych pracowników, uczniów, rodziców, partnerów szkoły i przedstawicieli samorządu lokalnego. Do gromadzenia danych wykorzystano metody ilościowe (ankiety w wersji elektronicznej i papierowej), jakościowe (wywiady indywidualne, grupowe, obserwację i analizę źródeł zastanych). Zestawienie metod, technik doboru próby i liczby osób, które wzięły udział w badaniach znajduje się w tabeli poniżej.

Wywiady grupowe zostały przeprowadzone po realizacji i analizie ankiet, pełniąc wobec nich funkcję wyjaśniającą.

Kategoria badanych/źródła danych	Metoda/technika	Sposób doboru próby	Wielkość próby/liczba obserwowanych jednostek
Dyrektor szkoły	Indywidualny wywiad pogłębiony	nd	nd
	Ankieta elektroniczna (CAWI)	nd	nd
Nauczyciele	Ankieta elektroniczna (CAWI) "Szkoła, w której pracuję"	Badanie na próbie pełnej	23
	Wywiad grupowy zogniskowany (FGI)	Nauczyciele zróżnicowani pod względem stażu, nauczanego przedmiotu i pracy w zespołach zadaniowych oraz pedagog szkolny	12
Pracownicy niepedagogiczni	Wywiad grupowy zogniskowany (FGI)	Pracownicy inni niż nauczyciele	7
Uczniowie	Wywiad grupowy zogniskowany (FGI)	Przedstawiciele trzech ostatnich roczników, wywiad prowadzony przy udziale wychowawców	12
Rodzice	Wywiad grupowy zogniskowany (FGI)	Przedstawiciele rady rodziców i rad klasowych, reprezentujący różne roczniki oraz wszyscy chętni	9
	Ankieta audytoryjna (PAPI)	Badanie na próbie pełnej rodziców uczniów klas rok niższych od najstarszych.	23
Partnerzy szkoły, przedstawiciele samorządu lokalnego	Wywiad grupowy zogniskowany (FGI)	Przedstawiciele samorządu lokalnego i instytucji wskazanych przez dyrektora jako partnerzy	8
Obserwacja zajęć		8 godzin lekcyjnych, dobór uwzględnia różnorodność uczniów w szkole. Klasy uczniów z upośledzeniem w stopniu lekkim uczestniczące w obserwacji, to klasy najstarsze i rok młodsze od najstarszych. W przypadku szkół dla uczniów z upośledzeniem umiarkowanym lub znacznym - obserwacja obejmuje po jednym oddziale z każdego etapu edukacyjnego.	0
Obserwacja zajęć pozalekcyjnych			
Obserwacja szkoły		Na zewnątrz, przed i po lekcjach, podczas przerw, podczas zajęć pozalekcyjnych	nd
Analiza danych zastanych			

Informacja o placówce

Nazwa placówki	Szkoła Podstawowa Specjalna
Patron	
Typ placówki	Szkoła podstawowa
Miejscowość	Wołomin
Ulica	Miła
Numer	22
Kod pocztowy	05-200
Urząd pocztowy	Wołomin
Telefon	227874787
Fax	
Www	www.zss-wolomin.edl.pl
Regon	01618722700000
Publiczność	publiczna
Kategoria uczniów	Dzieci lub młodzież
Charakter	specjalna
Uczniowie, wychow., słuchacze	60
Oddziały	8
Nauczyciele pełnozatrudnieni	20
Nauczyciele niepełnozatr. (stos.pracy)	1
Nauczyciele niepełnozatr. (w etatach)	0
Średnia liczba uczących się w oddziale	7.5
Liczba uczniów przypadających na jednego pełnozatrudnionego nauczyciela	3
Województwo	MAZOWIECKIE
Powiat	wołomiński
Gmina	Wołomin
Typ gminy	gmina miejsko-wiejska
Liczba mieszkańców	
Wysokość wydatków na oświatę	
Stopa bezrobocia	

Wprowadzenie: obraz placówki

Szkoła Podstawowa Specjalna w Wołominie wchodzi w skład Zespołu Szkół Specjalnych obok Gimnazjum, Szkoły Przysposabiającej do Pracy i Zasadniczej Szkoły Zawodowej. Została utworzona w 1970 roku. W 2007 roku przeprowadzono generalny remont budynku ze środków unijnych. Szkoła jest wyposażona w nowoczesny sprzęt i pomoce dydaktyczne. Posiada specjalistyczny sprzęt rehabilitacyjny, między innymi stacjonarne rowery, bieżnię, atlas, łóżko wodne do masażu. Ma nowoczesnie wyposażone dwie pracownie komputerowe, pracownię specjalistyczną EEG Biofeedback i Integracji Sensorycznej (SI), salę doświadczenia świata, salę wyciszeń oraz gabinet logopedyczny.

Oferta edukacyjna szkoły dostosowana jest do potrzeb, możliwości i zainteresowań uczniów. W szkole działa Rada Rodziców, Samorząd Szkolny, Drużyna Harcerska oraz liczne koła zainteresowań, między innymi sportowe, plastyczne, taneczne, teatralne, ekologiczne, informatyczne, biblioteczne. Wydawane jest piśmisko „Szkolniaczek”. Uczniom stwarzane są warunki do udziału w różnych formach aktywności podczas których odnoszą sukcesy, biorąc udział w konkursach, zawodach sportowych, przedstawieniach teatralnych. Organizowane są turnusy rehabilitacyjne oraz wyjazdy na zieloną szkołę. Zaangażowanie nauczycieli w proces kształcenia i atrakcyjność prowadzonych zajęć sprawia, że uczniowie bardzo chętnie w nich uczestniczą.

Nauczyciele dbają o bezpieczeństwo uczniów i w pełni sprawują kontrolę nad ich zachowaniem. Realizowane w szkole liczne programy i projekty, m. in. "Księżniczka Roku", "Cukierki", "Magiczne Kryształ", "Ratujemy i uczymy ratować", a także współpraca z rodzicami sprawiają, że uczniowie prezentują zachowania zgodne z wymaganiami.

Wyniki ewaluacji:

Obszar: Efekty

Wymaganie: *Analizuje się wyniki sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego, egzaminu maturalnego i egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe*

Komentarz:

W szkole analizowane są wyniki sprawdzianu zewnętrznego z wykorzystaniem metod ilościowych i jakościowych. Dokonywana jest analiza porównawcza, kontekstowa oraz szczegółowa analiza czynników pedagogicznych. Ma charakter ciągły i obrazuje tendencje zmian zachodzących w procesie edukacyjnym. Wnioski z analiz są uwzględniane podczas planowania pracy dydaktyczno-wychowawczej, a podejmowane działania przyczyniają się do wzrostu efektów kształcenia.

Dyrektor w wywiadzie poinformował, że w szkole przeprowadzana jest analiza wyników sprawdzianów zewnętrznym metodą jakościową i ilościową na poziomie wyników pojedynczych uczniów i zespołów klasowych. Dyrektor i nauczyciele w wywiadach podali sposoby dokonywania analizy wyników sprawdzianu zewnętrznego. Nauczyciele dokonują analizy porównawczej w zakresie:

- oceny rozwoju poszczególnych uczniów,
- wyników diagnozy wstępnej i wyników uzyskanych na sprawdzianie zewnętrznym poszczególnych uczniów,
- wyników na tle gminy, powiatu, województwa, kraju,
- wyników uzyskanych na sprawdzianie z osiągnięciami uczniów,
- wyników uzyskanych w poszczególnych obszarach z wynikami z poprzedniego roku.

Dokonywana jest analiza kontekstowa w zakresie inteligencji, uzdolnień matematycznych, humanistycznych, aspiracji, motywacji, czasu i warunków na pracę domową, frekwencji, uczestnictwa w kulturze, zaleceń poradni psychologiczno-pedagogicznej, zaleceń logopedycznych, statusu społeczno - ekonomicznego, współpracy rodziców ze szkołą, funkcjonowania systemu rodzinnego, stosunku rodziców do nauki. Po sprawdzianie zewnętrznym badane są opinie i odczucia uczniów (wywiad) oraz rozwiązywane są zadania zawarte w arkuszach sprawdzianu. Wyniki wywiadu i spostrzeżenia po wspólnym rozwiązaniu zadań testowych są wykorzystywane do sformułowania wniosków do dalszej pracy. Zdaniem dyrektora, nauczyciele, dokonując analizy sprawdzianu, dzielą się refleksjami na temat skuteczności i efektywności nauczania w szkole. Analiza bieżących wyników odnosi się do lat ubiegłych, ma charakter ciągły i obrazuje tendencje zmian zachodzących w procesie edukacyjnym. Nauczyciele wskazali na dokonywanie analizy czynników pedagogicznych (kwalifikacje nauczycieli, nieobecności nauczycieli, ilość godzin przeznaczonych na realizację podstawy programowej, rozkłady materiałów z poszczególnych przedmiotów). Dyrektor w wywiadzie podał, jakie informacje ze sprawdzianu analizowane ilościowo i jakościowo. Analiza ilościowa obejmuje:

- wyliczanie średniej arytmetycznej, dominanty, mediany, maksymalnego i minimalnego wyniku, rozstępu,
- rozkład staninowy,
- wyniki uczniów na tle powiatu, gminy, województwa i kraju,
- ilość punktów zdobytych przez poszczególnych uczniów,
- zestawienie punktowe dla klasy.

Analiza jakościowa obejmuje:

- zadania i standardy wymagań dla uczniów najtrudniejsze i najłatwiejsze,
- jakie umiejętności sprawdzały poszczególne zadania,
- jakich wiadomości i umiejętności ucznia wymagały poszczególne zadania,
- czy uczniowie mieli okazję zdobyć w szkole wiedzę i umiejętności konieczne do rozwiązania zadań, a jeżeli nie, to dlaczego,
- poszukiwanie przyczyn nieprawidłowego rozwiązania zadania w przypadku ćwiczonych wiadomości i umiejętności.

Zapisy dokumentacji szkolnej oraz wnioski z ewaluacji wewnętrznej potwierdzają dokonywanie systematycznej i wnikliwej analizy wyników sprawdzianu zewnętrznego.

Zdaniem dyrektora i nauczycieli **analiza wyników sprawdzianu prowadzona jest w celu poprawy jakości pracy szkoły** oraz sprostania wymaganiom. Służy:

- określeniu mocnych i słabych stron ucznia,
- poznaniu tendencji i określeniu kierunku zmian w procesie edukacyjnym zachodzącym w szkole,
- ocenie wdrożonych działań i wniosków pod kątem ich skuteczności oraz modyfikacji zaplanowanych oddziaływań dydaktyczno – wychowawczych,
- prowadzeniu systematycznego monitoringu rozwoju ucznia i poznaniu czynników umożliwiających poprawę wyników nauczania,
- dostosowaniu metod i form pracy oraz środków dydaktycznych do potrzeb uczniów,
- dostosowaniu wymagań edukacyjnych do możliwości rozwojowych uczniów oraz indywidualizacji procesu kształcenia.

Wnioski z analizy są wdrażane i przyczyniają się do wzrostu efektów kształcenia. Dyrektor podczas wywiadu podał przykłady wdrożonych wniosków. Dotyczą one:

- motywowania (zachęcania) uczniów do pracy,
- doskonalenia tych umiejętności, z którymi uczniowie mają największe trudności (np. czytanie ze zrozumieniem, pisanie),
- poprawy frekwencji uczniów,
- uściślenia kontaktów z rodzicami uczniów,
- zwiększenia kontroli dziecka ze strony rodziców,
- intensyfikacji współpracy pomiędzy nauczycielami oraz innymi specjalistami pracującymi z uczniem,
- diagnozy umiejętności uczniów w klasie piątej i szóstej na początku roku szkolnego.

Ankietowani nauczyciele podali sposoby wykorzystania tych wniosków w pracy. Są uwzględniane podczas planowania pracy dydaktyczno-wychowawczej (opracowanie rozkładów materiałów, indywidualnych programów edukacyjno-terapeutycznych, planowanie terapii, wyznaczanie celów treningowych) poprzez:

- stymulowanie i rozwijanie tych umiejętności, które występują na niskim poziomie (myślenie logiczne, myślenie przyczynowo-skutkowe, rozumowanie słowno-pojęciowe),
- dobór metod, form i tematyki zajęć,
- rozwijanie spostrzegawczości, wrażliwości wzrokowej,
- sprawdzanie rozumienia poleceń,
- stosowanie metod zadaniowych,
- wzbogacanie czynnego i biernego słownictwa dzieci,
- czytanie ze zrozumieniem podpisów pod obrazkami, scenariuszy przedstawień teatralnych, tekstów zamieszczonych na stronach internetowych i w „Szkolniaczku”, planu lekcji,
- usprawnianie manualne (ćwiczenie grafomotoryki),
- systematyczną kontrolę frekwencji,

- zorganizowanie konkursu na najwyższą frekwencję w klasie,
- organizowanie zajęć dodatkowych, np. koła teatru lalkowego, koła filmowego.

Dyrektor i nauczyciele w wywiadach podali przykłady działań nauczycieli, wynikających z wniosków z analiz. Wdrożono wniosek dotyczący zwrócenia szczególnej uwagi na doskonalenie umiejętności pisania. Podjęto następujące działania:

- zwiększenie ilości ćwiczeń manualnych,
- włączenie ćwiczeń rozluźniających oraz usprawniających grafomotorykę,
- zwiększenie ilości ćwiczeń w pisaniu wyrazów,
- uzupełnianie luk w zdaniach, wyrazach,
- pisanie ze słuchu i z pamięci,
- zwiększenie ilości pisania krótkich tekstów,
- włączenie do działań specjalistów (logopeda, reedukator, psycholog, pedagog),
- wprowadzenie dodatkowych zeszytów w celu zwiększenia liczby ćwiczeń dotyczących umiejętności stosowania różnorodnych form wypowiedzi pisemnych,
- zaangażowanie uczniów i systematyczne zachęcanie do współredagowania gazetki szkolnej „Szkolniczek”,
- dobór tematyki i zadań konkursów szkolnych umożliwiający doskonalenie umiejętności pisania (zarówno techniki pisania, formy wypowiedzi jak i poziomu graficznego pisma),
- włączenie realizacji wniosku w prace kółek zainteresowań, w programy zajęć z bloku rewalidacji oraz na wszystkich przedmiotach,
- pozyskanie rodziców do współpracy w celu kontynuacji ćwiczeń w domu,
- stały monitoring frekwencji uczniów na zajęciach szkolnych (sprawdzanie usprawiedliwień, przeprowadzanie rozmów z rodzicami i uczniami, wystawianie oceny z zachowania z uwzględnieniem frekwencji, zorganizowanie konkursu na najlepszą frekwencję w klasie).

Inny, wskazany w wywiadzie przez nauczycieli, wdrożony wniosek dotyczy zwrócenia szczególnej uwagi na doskonalenie umiejętności korzystania z informacji. Podjęto następujące działania:

- stawianie uczniów w sytuacji zadaniowej,
- zwiększenie liczby samodzielnych zadań wymagających umiejętności korzystania z rozkładów jazdy, wspólnego planowania wycieczek i wyjazdów szkolnych, np. ceny biletów, godziny otwarcia placówek i instytucji kulturalnych,
- korzystanie z informacji w różnych sytuacjach pozadydaktycznych, np. odczytywanie programów telewizyjnych, przepisów kulinarnych,
- ćwiczenie umiejętności korzystania z informacji w trakcie apeli szkolnych, np. odczytywanie informacji z tabel i wykresów dotyczących klasyfikacji na zawodach sportowych, przeglądach muzycznych i teatralnych,
- zaplanowanie w pracy dydaktycznej ćwiczenia umiejętności korzystania z różnych źródeł informacji (książka, prasa, Internet, słowniki, encyklopedie),
- włączenie realizacji wniosku w prace kół zainteresowań, w programy zajęć z bloku rewalidacji oraz na wszystkich przedmiotach,
- pozyskanie rodziców do współpracy w celu kontynuacji ćwiczeń w domu,
- stały monitoring frekwencji uczniów na zajęciach szkolnych.

Mniejsza absencja, zdaniem nauczycieli, przekłada się na poprawę umiejętności pisania i korzystania z informacji. Dyrektor w wywiadzie dodatkowo wskazał na następujące działania:

- organizowanie konkursów w celu podniesienia atrakcyjności zdobywanej wiedzy (konkursy historyczne, recytatorskie, konkurs na najładniejszy zeszyt), akademii szkolnych, apeli okolicznościowych, na których uczniowie mogli wykazać się swoją wiedzą, pogłębić ją i otrzymać nagrody,
- organizowanie spotkań z rodzicami (zebrania ogólne i spotkania indywidualne), zapraszanie rodziców na imprezy i uroczystości szkolne, informowanie rodziców o możliwościach kontaktów z wychowawcami, poszczególnymi nauczycielami i innymi specjalistami oraz o konieczności zwiększenia kontroli rodzicielskiej

oraz wychowawczej funkcji rodziny, systematycznej pracy z dzieckiem i uzyskiwania od nich informacji zwrotnych w zeszytach do korespondencji dotyczących sytuacji rodzinnej dziecka,

- wdrożenie działań wychowawczych w celu pozyskania rodziców do współpracy w procesie edukacyjnym ich dziecka zapewniając wszechstronną pomoc psychologa, pedagoga i dyrektora.

Zdaniem partnerów szkoły i przedstawicieli samorządu lokalnego, w szkole proces kształcenia i wychowania realizowany jest na wysokim poziomie. Szkoła uzyskuje lepsze efekty kształcenia. Uzyskane w trakcie badania informacje znalazły potwierdzenie w dokumentacji szkolnej.

Z powyższego wynika, że wymaganie jest spełnione na bardzo wysokim poziomie.

Poziom spełniania wymagania: A

Wymaganie: *Uczniowie nabywają wiadomości i umiejętności*

Komentarz:

Uczniowie nabywają wiadomości i umiejętności zgodne z podstawą programową. Nauczyciele analizują osiągnięcia wszystkich uczniów w różnych obszarach. Dzięki systematycznej analizie uwzględniającej możliwości rozwojowe oraz wdrażaniu wniosków, szkoła uzyskuje lepsze efekty kształcenia. Nauczyciele wierzą w możliwości edukacyjne uczniów, stosują różnorodne metody i formy pracy, aby każde dziecko osiągnęło sukces.

Uczniowie nabywają wiadomości i umiejętności zgodne z podstawą programową. Wszyscy (23/23) ankietowani nauczyciele ocenili, że uczniowie osiągnęli w poprzednim roku szkolnym wiadomości i umiejętności opisane w podstawie programowej w dużym stopniu. Świadczą o tym dane w analizowanej dokumentacji szkolnej (oceny cząstkowe w dziennikach zajęć, zestawienia semestralne ocen, indywidualne oceny opisowe, wyniki sprawdzianów, wykaz konkursów i ich efekty). Zdaniem przedstawicieli partnerów i samorządu lokalnego uczestniczących w wywiadzie, wszystkie umiejętności nabywane przez uczniów w szkole są bardzo istotne. Do najważniejszych zaliczyli: umiejętności społeczne, sportowe, związane z przewidywaniem skutków zachowań, bezpieczeństwem w ruchu ulicznym, z alternatywnym sposobem komunikowania się, samoobsługą, samodzielnością, rozpoznawaniem symboli, umiejętność rozróżniania dobra od zła, poznawanie innych kultur, kontakt z kulturą. Zdaniem respondentów, w szkole proces kształcenia i wychowania realizowany jest na wysokim poziomie, są coraz lepsze efekty kształcenia, o czym świadczy udział uczniów w konkursach: plastycznych, sportowych, teatralnych o zasięgu lokalnym, powiatowym, wojewódzkim i ogólnopolskim.

Zdaniem (23/23) ankietowanych nauczycieli **w szkole analizuje się osiągnięcia wszystkich uczniów.** Dyrektor w wywiadzie i nauczyciele w ankietach podali formy analizy osiągnięć uczniów prowadzonych w szkole. Zdaniem dyrektora są one zgodne z zasadami Wewnątrzszkolnego Systemu Oceniania i specyfiką placówki. Należą do nich:

- zestawienie ocen cząstkowych, semestralnych, końcoworocznych i opisowych,
- porównywanie wytworów poszczególnych uczniów pod kątem określenia tendencji rozwojowych,
- zestawienie wyników prac klasowych, kartkówek, sprawdzianów, sprawdzianów próbnych, sprawdzianów zewnętrznych, testów,
- zestawienie ocen z zachowania uczniów (w tym ocen opisowych) i wyników obserwacji zachowań uczniów prowadzonych przez nauczycieli,

- analiza i ocena stopnia opanowania treści zawartych w programach nauczania,
- analiza umiejętności przyporządkowanych w sferach rozwoju określonych w indywidualnych programach edukacyjno–terapeutycznych,
- diagnoza funkcjonalna możliwości uczniów,
- monitoring realizacji podstawy programowej,
- zestawienie wyników konkursów, przeglądów teatralno - artystycznych, zawodów sportowych w których uczestniczyli uczniowie,
- analiza sprawozdań z realizacji zajęć w ramach kół zainteresowań pod kątem osiągnięć uczniów.
Nauczyciele wymienili jeszcze:
- analizę stopnia i jakości rozwoju funkcji poznawczych w odniesieniu do diagnozy poziomu funkcjonowania zawartej w orzeczeniu wydanym przez poradnię psychologiczno - pedagogiczną,
- analizę dokumentacji medycznej uczniów,
- analizę postępów dzieci upośledzonych umysłowo w stopniu umiarkowanym i znacznym.

Wymienione sposoby analizy osiągnięć uczniów znalazły potwierdzenie w dokumentacji szkolnej.

Analiza osiągnięć szkolnych uwzględnia możliwości rozwojowe uczniów. Dyrektor i nauczyciele w wywiadach powiedzieli, że informacje o możliwościach rozwojowych uczniów pochodzą z:

- analizy orzeczeń poradni psychologiczno–pedagogicznej celem określenia możliwości każdego dziecka,
- analizy danych zawartych w karcie pomocy psychologiczno - pedagogicznej,
- diagnozy funkcjonalnej określającej możliwości poznawcze każdego ucznia upośledzonego umiarkowanie i znacznie,
- diagnozy umiejętności szkolnych oraz ograniczeń płynących z niepełnosprawności,
- diagnozy możliwości rozwojowych uczniów przygotowanej przez specjalistów z zakresu logopedii, terapii pedagogicznej, rozwoju ruchowego, terapii psychologicznej, poziomu rozwoju funkcji poznawczych, integracji sensorycznej, terapii EEG Biofeedback,
- rozmów z rodzicami uczniów w oparciu o zasadę partnerstwa i współpracy,
- diagnozy środowiskowej dotyczącej rodziny i uwarunkowań socjalno – bytowych uczniów,
- obserwacji uczniów,
- analizy postępów uczniów w nauce.

Na podstawie zgromadzonych informacji indywidualizowany jest proces nauczania i oceniania. Dyrektor w wywiadzie powiedział, że dzięki systematycznej analizie osiągnięć uczniów uwzględniającej możliwości rozwojowe, sporadyczne są przypadki nieklasyfikowania i niepromowania uczniów. Sporządzana jest karta indywidualnych potrzeb dziecka oraz indywidualne programy edukacyjno-terapeutyczne. Praca planowana jest w oparciu o programy edukacyjne zgodne z podstawą programową oraz dostosowana do indywidualnych potrzeb uczniów wykazanych w aktualnych diagnozach poziomu funkcjonowania oraz adekwatnie do zaleceń zawartych

w orzeczeniach poradni psychologiczno-pedagogicznej. Wymagania i cele ujęte w programach są modyfikowane według potrzeb i możliwości uczniów (diagnozy i programy podlegają ewaluacji). Szkoła stwarza uczniom możliwości osiągnięcia sukcesu poprzez przydzielanie zadań możliwych do wykonania, udział w konkursach (w tym organizowanych dla szkół masowych), zawodach, przeglądach oraz uroczystościach.

Nauczyciele dostrzegają możliwości uzyskania lepszych wyników przez uczniów. Wszyscy (23/23) ankietowani rodzice uważają, że nauczyciele wierzą w możliwości uczniów. Zdaniem wszystkich (23/23) ankietowanych nauczycieli uczniowie wykazują chęć do nauki i uzyskują lepsze wyniki. Według rodziców uczestniczących w wywiadzie, dzieci są mobilizowane przez nauczycieli do pracy poprzez pochwały, nagrody, "buźki", komunikaty słowne. Nauczyciele poszukują różnych sposobów i metod, aby dziecko współpracowało i osiągnęło sukces. Docierają indywidualnie do każdego ucznia, wierzą, że dzieci "małymi kroczkami" mogą poradzić sobie z problemami, nawiązują współpracę z rodzicami. Nauczyciele nawiązują współpracę z ośrodkami, do których dzieci uczęszczają dodatkowo, aby poznać sposoby pracy specjalistów z dzieckiem i pracować "jednym torem" oraz wykorzystują alternatywne sposoby komunikacji. Uczniowie w wywiadzie stwierdzili, że nauczyciele w nich wierzą. Zadają prace domowe, umożliwiają udział w konkursach przedmiotowych, recytatorskich szkolnych i pozaszkolnych, występach w kole teatralnym, w wyjazdach do Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Markach na przegląd jasełek, w zawodach sportowych.

W szkole formułuje się i wdraża wnioski z analizy osiągnięć uczących się, co przyczynia się do wzrostu efektów kształcenia. Dyrektor i nauczyciele w wywiadach poinformowali, że wdrażanie wniosków zdecydowanie przyczynia się do wzrostu efektów kształcenia. Jako przykład wdrożonego wniosku dyrektor i nauczyciele podali wprowadzenie w szkole komunikacji alternatywnej. W wyniku jego wdrożenia odbyły się szkolenia „Alternatywne i wspomagające metody komunikacji stopień I i II” oraz „Komunikacja systemem Makaton”. Stopniowo wprowadzane są symbole Picture Communication Symbols (PCS), tablice i książki do komunikacji dla uczniów niemówiących. Do komunikacji nowym systemem wdrażani są również rodzice uczniów. Uczniowie niemówiący, poprzez system znaków, mogą samodzielnie komunikować się z otoczeniem i zgłaszać swoje potrzeby. Wprowadzany system wpływa na większą integrację środowiska szkolnego. Wzrosły edukacyjne szanse uczniów niemówiących. Zaobserwowano mniejszą ilość zachowań agresywnych oraz autoagresji. Uczniowie wyrażają swoje potrzeby i emocje w sposób akceptowany społecznie. Poprawiła się zarówno frekwencja poszczególnych uczniów jak i osiągane wyniki. Dzieci aktywnie uczestniczą w zajęciach. Wzrosła ich samoocena i poczucie własnej wartości. Nawiązują prawidłowe relacje interpersonalne z rówieśnikami i dorosłymi.

Nauczyciele i dyrektor wskazali na wniosek dotyczący dostosowania procesu edukacyjnego (formy i metody pracy) do potrzeb dzieci autystycznych. W szkole zostały zorganizowane szkolenia „Tworzenie Indywidualnych Programów Edukacyjnych dla uczniów z autyzmem”, „Praca z dzieckiem autystycznym”. Dokonano ewaluacji programów edukacyjno-terapeutycznych dla uczniów z autyzmem. Objęto dzieci terapią SI, terapią EEG Biofeedback. Zorganizowano w klasie przestrzeń właściwą dla potrzeb dziecka autystycznego. Zapewniono stały, przewidywalny rytm zajęć zgodnie z potrzebami dziecka autystycznego. Rozpowszechniono wiedzę na temat autyzmu wśród rodziców. Efektem jego wprowadzenia jest zmniejszenie liczby zachowań agresywnych i autoagresywnych, zmniejszenie liczby uwag i informacji do rodziców dotyczących negatywnego zachowania uczniów. Polepszyły się kontakty z rówieśnikami i dorosłymi oraz zachowanie i funkcjonowanie dziecka w domu oraz więzi z rodzicami i rodzeństwem. Dzieci osiągają lepsze wyniki w nauce.

Inny wdrożony wniosek dotyczy motywowania i zachęcania uczniów do pracy. Wychowawcy, nauczyciele i pozostali specjaliści na bieżąco motywowali uczniów do pracy w czasie swoich zajęć (lekcyjnych, rewalidacyjnych, kół zainteresowań, świetlicy). Organizowano konkursy w celu podniesienia atrakcyjności zdobywanej wiedzy (historyczne, recytatorskie, sportowe o zasięgu szkolnym, międzyszkolnym, powiatowym, wojewódzkim i krajowym, konkurs na najładniejszy zeszyt), akademie szkolne, apele okolicznościowe oraz liczne wycieczki. Wdrażane z analizy osiągnięć uczniów wnioski przekładają się na wzrost efektów kształcenia w zakresie ich osiągnięć w konkursach i zawodach sportowych, w tym organizowanych dla szkół masowych. Do najbardziej znaczących zaliczyć można: I miejsce w Ogólnopolskim Turnieju Boccia, 2012; I miejsce w II Ogólnopolskim Turnieju Unihokeja, 2011; I miejsce w Konkursie Sprawności Fizycznej Klas Młodszych, 2010; II miejsce w Międzyszkolnym Konkursie Recytatorskim "Blask Świętości". Analiza dokumentów oraz wnioski z ewaluacji wewnętrznej potwierdzają wzrost efektów kształcenia. Według przytoczonych źródeł, uczniowie upośledzeni umysłowo w stopniu umiarkowanym i znacznym opanowali umiejętności zawarte w indywidualnych programach edukacyjno-terapeutycznych w średnim i wysokim stopniu, a średni wynik szkoły wyniósł w roku szkolnym 2009/2010 - 18,86 pkt, w roku szkolnym 2010/2011 - 21,8 pkt.

Z powyższego wynika, że wymaganie jest spełnione na bardzo wysokim poziomie.

Wymaganie: *Uczniowie są aktywni*

Komentarz:

Aktywność dzieci związana jest z działaniami nauczycieli, którzy zachęcają je do samodzielności. Uczniowie biorą udział w konkursach, zawodach sportowych, przedstawieniach teatralnych, uroczystościach. W szkole działają koła zainteresowań, które powstały z inicjatywy uczniów.

Uczniowie są zaangażowani w zajęcia organizowane przez szkołę. Zdaniem większości (22/23) ankietowanych rodziców uczniowie chętnie angażują się w zajęcia szkolne. Wszyscy (23/23) ankietowani nauczyciele określili, że uczniowie są zdecydowanie zaangażowani podczas zajęć. Jako przykłady zaangażowania uczniów podali:

- zgłaszanie i wybieranie aktywności na zajęciach (malowanie, wyklejanie),
- przygotowanie II śniadania i prace porządkowe po śniadaniu,
- pomoc koleżeńska,
- wypowiedzianie się na temat własnych przeżyć, doznań, doświadczeń,
- koncentracja na sytuacjach zadaniowych,
- samodzielne wypełnianie klasowej listy obecności, kalendarza pogody,
- organizowanie imprez klasowych,
- udział w konkursach na różnych szczeblach oraz w przedstawieniach teatralnych,
- tworzenie gazetek szkolnych i przygotowywanie dekoracji szkolnych,
- prośba o dodatkowe zadania,
- pytania dotyczące treści zajęć,
- organizowanie czasu wolnego, np. po zakończonym śniadaniu lub w czasie przerwy proszą o przeczytanie książki lub włączenie muzyki.

Nauczyciele podczas wywiadu wymienili działania jakie podejmują, by uczniowie byli aktywni:

- organizowanie konkursów, wycieczek, zawodów sportowych, uroczystości szkolnych, okolicznościowych,
- wspólne obchodzenie świąt,
- udział w przeglądach artystycznych,
- coroczne organizowanie „Pikniku Rodzinnego” jako tradycji szkolnej (wspólne występy, konkursy, zawody sportowe, zabawa z rodzicami),
- prezentacja prac i osiągnięć uczniów w środowisku lokalnym,
- tworzenie kół zainteresowań zgodnie z potrzebami uczniów,
- stwarzanie możliwości wyboru preferowanej aktywności na zajęciach lekcyjnych,
- motywowanie i nagradzanie,
- udział w akcjach szkolnych i społecznych (czytelnicze, ekologiczne, „Cała Polska Czyta Dzieciom”),
- współtworzenie przez uczniów planu pracy szkoły.

Uczniowie podejmują inicjatywy dotyczące ich własnego rozwoju i rozwoju szkoły. Z wniosków z ewaluacji wewnętrznej wynika, że większość uczniów ma świadomość, że może zgłaszać swoje inicjatywy, pomysły i propozycje, ale w przyszłości należy położyć nacisk na informowanie uczniów o ich prawach w tym zakresie. Uczniowie, zdaniem dyrektora, nauczycieli, rodziców i przedstawicieli samorządu terytorialnego, zgłaszają w szkole propozycje działań na rzecz własnego rozwoju i rozwoju szkoły. Według dyrektora szkoła uwzględnia te pomysły. W związku z jej specyfiką wszystkie inicjatywy uczniowskie realizowane są przy wsparciu i pomocy wychowawców, opiekunów samorządu szkolnego, opiekunów kół zainteresowań, dyrektora w oparciu o zasadę partnerstwa w edukacji (nauczyciel – rodzic - uczeń). Jako przykłady podejmowanych inicjatyw dyrektor podał m. in.:

- imprezy szkolne („Andrzejkki”, „Bal karnawałowo-walentynkowy”, dyskoteki),

- imprezy klasowe: urodziny i imieniny uczniów, spotkania związane z obchodami świąt (Dzień Matki, Dzień Babci, spotkanie wielkanocne, wigilie klasowe),
- wycieczki do kin i teatrów,
- terenowe lekcje przyrodnicze (wiosna na działce, wiosenne grillowanie) oraz zakładanie klasowych upraw,
- propozycje konkursów zgłaszanych samorządowi uczniowskiemu,
- propozycje kół zainteresowań zgłaszane przez uczniów: plastyczne, sportowe, taneczne, muzyczno-teatralne, komputerowe,
- propozycje zajęć kulinarnych,
- zapraszanie do szkoły osób znanych, znaczących dla uczniów,
- zapraszanie rodziców na zajęcia organizowane w szkole.

Według przedstawicieli partnerów szkoły i samorządu terytorialnego uczniowie mają wpływ na to czego się uczą, np. składają propozycje tworzenia kół zainteresowań. Bardzo aktywnie działa samorząd uczniowski, wychodzi z inicjatywami różnych uroczystości, przedsięwzięć. Uczniowie są pytani o zdanie, zbierane są ich opinie w różnych sprawach. Nauczyciele w wywiadzie wskazali na inne przykłady inicjatyw:

- uczestnictwo w akcjach społecznych (np. Sprzątanie Świata, Święto Drzewa, Ratujemy i uczymy ratować),
- zwiększenie ilości zajęć koła tanecznego,
- utworzenie koła kulinarnego,
- organizowanie obchodów świąt okolicznościowych (np. Dzień Matki, Dzień Babci i Dziadka itp.),
- udział w akcjach charytatywnych (np. zbieranie nakrętek, makulatury),
- „skrzynka inicjatyw” – uczniowie zgłaszają swoje pomysły, które chcą realizować na terenie szkoły.

Zdaniem nauczycieli szkoła pomaga planować rozwój uczniów w dłuższej perspektywie poprzez:

- ofertę kół zainteresowań,
- spotkania z ludźmi różnych profesji i zawodów,
- organizowanie wycieczek do punktów usługowych, zakładów pracy, instytucji w celu poznania specyfiki danego zawodu,
- rozpoznawanie predyspozycji dzieci,
- tworzenie odpowiedniej oferty edukacyjnej.

Zdaniem rodziców uczestniczących w wywiadzie dzieci są mało komunikatywne, raczej nie mają pomysłów, ale zdarza się, że występują do wychowawcy z propozycjami dotyczącymi wyjazdów, wycieczek, przynoszenia do szkoły tortu (z okazji urodzin), wyjścia z wychowawcą na rekolekcje. Nauczyciele przychylają się do tych pomysłów.

Szkoła realizuje działania zainicjowane przez uczniów. Dyrektor i nauczyciele w wywiadach podali przykłady działań zainicjowanych przez uczniów, które szkoła realizuje. Należą do nich:

- uroczystości klasowe i szkolne z udziałem rodziców uczniów,
- utworzenie koła kulinarnego,
- utworzenie kół zainteresowań: plastyczne, sportowe, taneczne, muzyczno-teatralne, komputerowe.

Dyrektor wymienił dodatkowo:

- lekcje odbywające się cyklicznie w terenie („Wiosna na działce”, „Wspólne grillowanie”, „Poszukujemy wiosny”),
- projekt: „Ogródek w doniczce”,
- propozycje zapraszania ciekawych osób, przedstawicieli różnych zawodów (akcja „Cała Polska Czyta Dzieciom”).

Nauczyciele dodali:

- obchodzenie urodzin uczniów w zespołach klasowych,
- uczestnictwo w akcjach społecznych (np. Sprzątanie Świata, Święto Drzewa, Ratujemy i uczymy ratować),
- udział w akcjach charytatywnych (np. zbieranie nakrętek, makulatury),
- „skrzynka inicjatyw” – uczniowie zgłaszają swoje pomysły, które chcą realizować na terenie szkoły.

Z powyższego wynika, że wymaganie jest spełnione na wysokim poziomie.

Poziom spełniania wymagania: B

Wymaganie: *Respektowane są normy społeczne*

Komentarz:

Uczniowie czują się w szkole bezpiecznie, znają obowiązujące w niej normy. Nauczyciele w pełni sprawują kontrolę nad zachowaniem uczniów. Prowadzone w szkole liczne działania wychowawcze są modyfikowane i przynoszą dobre efekty. Uczniowie prezentują zachowania zgodne z wymaganiami. W okresie objętym ewaluacją dyrektor nie wymierzył żadnej kary statutowej.

Uczniowie czują się bezpiecznie. Z wypowiedzi uczniów, opinii rodziców, pracowników niepedagogicznych, partnerów i pracowników samorządu, z ewaluacji wewnętrznej, a także z obserwacji wynika, że uczniowie czują się w szkole bezpiecznie. Zdaniem rodziców, partnerów i pracowników niepedagogicznych świadczy o tym między innymi:

- chętnie uczęszczanie dzieci do szkoły i udział w zajęciach,
- widoczna więź emocjonalna nauczycieli z uczniami,
- aktywność uczniów, której nauczyciele potrafią nadać właściwy kierunek, aby zrealizować zaplanowane cele,
- postawy uczniów - są życzliwi, swobodni, spontaniczni, otwarci, wzajemnie się sobą opiekują,
- indywidualne traktowanie każdego ucznia.

W opinii rodziców każdy zgłoszony nauczycielowi problem z dzieckiem jest natychmiast rozwiązywany. Pracownicy niepedagogiczni stwierdzili, że w szkole nie ma miejsc, które można by uznać za szczególnie niebezpieczne. W opinii rodziców, większości partnerów uczestniczących w wywiadzie oraz przedstawicieli samorządu w szkole, aby podnieść poziom bezpieczeństwa należy zamykać drzwi wejściowe na klucz i zainstalować domofon.

Uczniowie znają obowiązujące w szkole normy i wiedzą, jakich zachowań się od nich oczekuje. Z ewaluacji wewnętrznej wynika, że uczniowie znają zachowania obowiązujące w szkole. Zdaniem 22/23 ankietowanych rodziców uczniowie są informowani, jakich zasad należy w szkole przestrzegać.

Podczas wywiadu uczniowie wymienili przysługujące im prawa:

- zgłaszania informacji do nauczycieli,
- przedstawiania swoich pomysłów,
- do nauki
- chodzenia do szkoły,

oraz obowiązki:

- bycia kulturalnym, miłym,
- pomagania innym dzieciom i pani,
- dbania o czystość w klasie, w szkole, wokół siebie,
- grzecznego odzywania się,
- słuchania nauczycieli,
- szanowania wszystkich pracowników szkoły, mienia szkoły, prawa własności,
- punktualnego przychodzenia do szkoły,

Zdaniem partnerów szkoły uczniowie prezentują zachowania zgodne z ogólnymi normami społecznymi, są grzeczni, chętnie nawiązują kontakt z gośćmi, są życzliwi, kłaniają się, z sympatią odnoszą do ludzi w "mundurach". Z obserwacji wynika, że podczas przerw na korytarzach obecni są wszyscy nauczyciele. Uczniowie spacerują, rozmawiają, niektórzy się izolują, zaobserwowano przypadki silnego emocjonalnego pobudzenia uczniów, objawiające się krzykiem, ucieczką od grupy, jak ustalono, wynikające z ich niepełnosprawności.

W szkole prowadzona jest diagnoza zachowań uczniów i zagrożeń. Z informacji uzyskanych od dyrektora oraz analizy dokumentów wynika, że diagnoza zachowań uczniów przeprowadzana jest między innymi poprzez:

- bieżącą obserwację zachowań uczniów (ukierunkowaną i okazjonalną),
- rozmowy indywidualne z rodzicami na temat zachowania ich dziecka,
- wywiady z nauczycielami,
- diagnozę zachowania uczniów z wykorzystaniem Inwentarza H. C. Gunzburga „Ocena postępów w rozwoju społecznym”,
- testy psychologiczne prowadzone przez psychologa szkolnego,
- analizę zeszytów uwag.

Kompleksowej diagnozy zachowań poszczególnych uczniów dokonują zespoły klasowe z uwzględnieniem różnorodnych źródeł i metod oraz opinii i orzeczeń poradni psychologiczno – pedagogicznej. Zdaniem dyrektora uzyskane informacje wykorzystywane są zarówno do podejmowania bieżących działań wychowawczych w szkole, jak i planowania działań długoterminowych zawartych w: Programie Wychowawczym Szkoły, Szkolnym Programie Profilaktyki, programach wychowawczych klas, harmonogramie uroczystości, imprez i wycieczek.

Ankietowani rodzice 22/23 podali, że pozytywne zachowania ich dziecka są dostrzegane przez nauczycieli.

W ramach diagnozowania zagrożeń w szkole między innymi:

- przeprowadzono i opracowano ankietę wśród uczniów „Czy bezpiecznie jest w szkole?”
- przeprowadzono badanie ankietowe wśród rodziców dotyczące bezpieczeństwa w szkole,
- wywiady i rozmowy z uczniami i rodzicami,
- prowadzona jest wymiana informacji między nauczycielami a pracownikami niepedagogicznymi szkoły,
- współpraca z opieką społeczną i kuratorami uczniów,
- pozyskiwana jest wiedza o zagrożeniach wynikających z uwarunkowań środowiskowo – rodzinnych,
- współpraca z policją,
- przeprowadzane są wywiady środowiskowe,
- pozyskiwane są informacje od pracowników niepedagogicznych.

18/22 ankietowanych rodziców podało, że otrzymuje informacje na temat zagrożeń występujących w szkole do której uczęszcza ich dziecko. 4/22 jest przeciwnego zdania.

Z informacji uzyskanych od dyrektora oraz analizy dokumentów wynika, że **w szkole podejmowane są działania mające na celu wzmacnianie pożądanych zachowań uczniów**, między innymi:

- sformułowano zasady regulaminów klasowych (jasne sprecyzowanie oczekiwań i wyszczególnienie zachowań nagradzanych),
- sformułowano wymagania dotyczące zachowań pożądaných oraz nieakceptowanych społecznie,
- opracowano i stosuje się system pochwał: ustnych (na forum klasy, szkoły, na zebraniach z rodzicami); pisemnych (wpisy w zeszytach kontaktów z rodzicami), zamieszczenie informacji na stronie internetowej oraz w kronice szkolnej,
- organizowane są spotkania społeczności szkolnej mające na celu promocję różnorodnych sukcesów uczniów,
- fundowane są nagrody rzeczowe i udział w atrakcyjnych wycieczkach oraz inne nagrody zgodnie z regulaminem zawartym w Statucie Szkoły.

22/23 ankietowanych rodziców podało, że dzieci są chwalone przez nauczycieli za pozytywne zachowania, wymienili w wywiadzie następujące formy:

- pochwały dyrektora i nauczycieli na forum szkoły,
- przyznawanie medali po każdej lekcji, po dniu, tygodniu,
- nagrody książkowe na koniec roku,
- pochwały nauczycieli skierowane do rodziców dziecka.

Zadaniem pracowników niepedagogicznych dzieci między innymi chwalone są za każde poprawne zachowanie, używanie zwrotów grzecznościowych, dobry uczynek.

Wywiad z dyrektorem oraz analiza dokumentów wykazała, że w szkole podejmowane są działania mające na celu zmniejszenie zagrożeń, między innymi:

- realizowane są programy profilaktyczne: „Magiczne Kryształki”, „Cukierki”, „Księżniczka Roku”
- organizowane są pogadanki i konkursy o tematyce wynikającej ze współczesnych zagrożeń cywilizacyjnych (alkoholizm, narkomania, nikotynizm, dopalacze, przestępczość w sieci) z uwzględnieniem możliwości rozwojowych uczniów.
- prowadzone są pogadanki i lekcje tematyczne wśród uczniów z zakresu profilaktyki zagrożeń (w tym bezpiecznego korzystania z Internetu),
- organizowane są konkursy o bezpieczeństwie, (np. bezpieczna droga do szkoły, bezpieczne ferie, bezpieczne wakacje itp.),
- uczniowie uczeni są właściwego radzenia sobie z trudnymi emocjami i zachowań w sytuacjach trudnych,
- poznają bezpieczne formy spędzania wolnego czasu jako alternatywy zagrożeń i zachowań szkodliwych społecznie
- stworzono bogatą ofertę kół zainteresowań,
- uczniowie aktywowani są w ramach Samorządu Uczniowskiego i Drużyny Harcerskiej,
- organizowane są spotkania z policjantem, pielęgniarką, psychologiem,
- udział w akcji „Ratujemy i uczymy ratować”,
- dbanie o prawidłowy przepływ informacji pomiędzy nauczycielami i rodzicami (opracowanie i wykorzystanie karty kontaktów z rodzicami),
- organizowanie zajęć indywidualnych z psychologiem i pedagogiem dla uczniów trudnych wychowawczo,
- organizowane są zajęcia grupowe z psychologiem dla zespołów klasowych, w których zdiagnozowano nasilenie problemów wychowawczych.

Pracownicy niepedagogiczni wymienili działania podejmowane w szkole celem eliminacji niewłaściwych zachowań:

- prelekcje w klasach, pogadanki z pielęgniarką, policjantem,
- W ramach akcji "Cała Polska czyta dzieciom" zapraszani są przedstawiciele różnych środowisk i zawodów, którzy przy okazji wspomnianej akcji przeprowadzają z dziećmi pogadanki nt. właściwych zachowań,
- organizowanie wyjazdów integracyjnych "Zielonej szkoły" i wyjazdów rekreacyjno - sportowych,
- organizowanie imprez: powiatowej "Dzień Godności Osób Niepełnosprawnych" i pikniku rodzinnego, gdzie

przygotowywane jest i prezentowane przedstawienie mające na celu pokazanie, co jest w zachowaniu dobre i pożądane.

Poinformowali, że uczestniczą w tych działaniach, między innymi przygotowując dekoracje i obsługując gości.

Zaobserwowane podczas przerw zachowania uczniów typu: krzyki, grymasy, nieskoordynowane ruchy ciała, wynikają z niepełnosprawności uczniów. 12/23 ankietowanych rodziców podało, że nauczyciele szybko reagują na ryzykowne zachowania uczniów, 11/23 wskazało, że takich zachowań w szkole nie ma. Zdaniem rodziców w szkole ich dzieci nie były narażone na niewłaściwe zachowania innych uczniów, a jeśli pojawia się problem nauczyciele natychmiast reagują.

Dyrektor i nauczyciele poinformowali, że **w szkole analizowane są działania podejmowane dla eliminowania zagrożeń i wzmocnienia właściwych zachowań uczniów** poprzez:

- ewaluację: Szkolnego Programu Profilaktyki, Programu Wychowawczego Szkoły,
- ewaluacji diagnoz i indywidualnych programów uczniów (porównanie zachowań z diagnozowanych we wrześniu, styczniu i czerwcu),
- analizę porównawczą zeszytów uwag uczniów,
- analizy wyników ankiet dla nauczycieli dotyczących zachowań uczniów,
- organizowanie narad wychowawczych,
- przeprowadzenie ankiet dla rodziców i pracowników niepedagogicznych,

Dyrektor dodał, że na ten temat pozyskują wiedzę na drodze obserwacji i wywiadów dotyczących skuteczności podejmowanych przez szkołę działań wychowawczych związanych z profilaktyką uzależnień i demoralizacji nieletnich. Nauczyciele ponadto wymienili:

- porównywanie ilości zachowań negatywnych i pozytywnych na przestrzeni czasu,
- wdrażanie wniosków wynikających z obserwacji,
- pozyskiwanie informacji zwrotnych od rodziców dotyczących skuteczności działań oraz zachowań dzieci w domu,
- dokonywana jest ewaluacja podejmowanych działań wychowawczych, w przypadku niskiej efektywności ustalane są przyczyny i w oparciu o nie przeprowadzana modyfikacja

Działania mające na celu eliminowanie zagrożeń oraz wzmocnienie pożądanych zachowań są modyfikowane.

Zdaniem dyrektora i nauczycieli zmodyfikowano następujące działania:

- w realizowanym programie „3,2,1 Internet”, w którym dzieci zapoznają się z zagrożeniami płynącymi z Internetu zmodyfikowano system zabezpieczeń,
- wprowadzono zmiany w sposobie przekazywania zasad regulaminu szkolnego – dostosowano go do możliwości percepcyjnych ucznia (obok zapisu słownego zastosowano alternatywne sposoby komunikacji),
- zmodyfikowano programy profilaktyczne: Księżniczka Roku, Cukierki, Ratujemy i Uczymy ratować, Magiczne Krysztály (dostosowano treści oraz zwiększono liczbę uczniów objętych programem),
- pedagogizacja rodziców wzbogacona jest prezentacją prac dzieci – organizowana jest wielka wystawa prac uczniów, występy teatralne, muzyczne, taneczne.

Uczniowie prezentują zachowania zgodne z wymaganiami. Zdaniem nauczycieli w szkole sporadycznie zdarzają się przypadki używania wulgaryzmów i dokuczania słownego. Dotyczą one jednostkowych przypadków i raczej wynikają ze specyfiki niepełnosprawności uczniów. Za osiągnięcie szkoły w kształtowaniu wymaganych w szkole zachowań uznali:

- wyeliminowanie przypadków palenia papierosów przez uczniów,
- wyeliminowanie zachowań agresywnych,
- stosowanie przez uczniów zwrotów grzecznościowych,
- wzajemna, koleżeńska pomoc,
- akceptacja inności,
- okazywanie szacunku kolegom, pracownikom szkoły, rodzicom,
- troska o bezpieczeństwo swoje i innych,
- dbanie o mienie szkoły (w szkole nie zdarzają się przejawy wandalizmu).

Pracownicy niepedagogiczni podali następujące zachowania, których w szkole wymaga się od uczniów:

- używania zwrotów grzecznościowych i poprawnych zachowań,
- okazywania szacunku do osobom dorosłym, pracownikom szkoły i kolegom,
- wzajemnej pomocy i wsparcia.

Zdaniem pracowników niepedagogicznych w szkole nie wolno:

- wychodzić poza teren szkoły i z sali,
- używać wulgaryzmów,
- palić papierosów,
- niszczyć sprzętu i zabawek,
- samemu wchodzić do windy,
- przynosić do szkoły telefonów i sprzętu grającego.

W opinii pracowników niepedagogicznych w szkole sporadycznie zdarzają się niewłaściwe zachowania u uczniów, których dom nie spełnia funkcji wychowawczej.

Wymienili przykłady zachowań uczniów, które im się podobają:

- szybka integracja w środowisku szkolnym,
- chętnie przychodzenie do szkoły, szczególnie po wakacjach i okazywanie tego,
- grzeczne zachowania w stosunku do pomocy nauczyciela, np. podsuwają krzesło, używają zwrotów grzecznościowych, kłaniają się na ulicy.

Z informacji uzyskanych od dyrektora wynika, że nie stwierdzono przypadków złamania norm, nie zastosowano kar statutowych.

Z powyższego wynika, że wymaganie jest spełnione na wysokim poziomie.

Poziom spełniania wymagania: B

Wnioski z ewaluacji:

1. Oferta edukacyjna szkoły dostosowana jest do potrzeb, możliwości i zainteresowań uczniów, co sprzyja ich aktywności.
2. Szkoła stwarza warunki do udziału uczniów w konkursach, zawodach sportowych, przeglądach podczas których odnoszą sukcesy na miarę swoich możliwości.
3. Zaangażowanie nauczycieli w proces kształcenia, atrakcyjność prowadzonych zajęć sprawia, że uczniowie bardzo chętnie w nich uczestniczą.
4. W szkole tworzy się warunki do rozwijania samodzielności, aktywności poznawczej i ruchowej uczniów, co przekłada się na nabywanie przez nich wiadomości i umiejętności określonych w podstawie programowej.
5. Nauczyciele diagnozują zachowania uczniów, dzięki czemu podejmują skuteczne działania wzmacniające ich pozytywne zachowania.
6. Realizowane w szkole programy i projekty, a także współpraca z rodzicami służą eliminowaniu zagrożeń i wzmacnianiu pożądanych zachowań uczniów.

Wymaganie	Poziom spełniania wymagania
Obszar: Efekty	
Analizuje się wyniki sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego, egzaminu maturalnego i egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe	A
Uczniowie nabywają wiadomości i umiejętności	A
Uczniowie są aktywni	B
Respektowane są normy społeczne	B

Raport sporządzili:

- Grażyna Wojszczyk
- Barbara Lewandowska

Kurator Oświaty:

.....